

Rechtse populistten hebben van Helsinki tot Den Haag een nieuwe zondebok: die luie Grieken die zolang boven hun stand leefden. Geen cent voor die profiteurs, luidt het, alsof de gevraagde leningen gulle geschenken zijn. In Griekenland zitten inderdaad veel profiteurs die verantwoordelijk zijn voor de crisis: corrupte politici, kerkleiders, reders en andere ondernemers die geen belastingen betalen - en niet te vergeten degenen die de protesterende Grieken met de vinger wijzen: de bankiers met hun onbegrensde hebzucht.

Griekenland staat onder voogdij van de trojka – EU-Commissie, Europese Centrale Bank en IMF – om zijn schulden "te beheren", maar dan wel naar het vertrouwde IMF-recept: sociale uitkeringen blokkeren of verminderen, loon van personeel in overheidsdienst verminderen, personeel massaal ontslaan en drastisch privatiseren (in dit geval voor 50 miljard euro).

Er is echter een groot probleem gerezen: het recept werkt niet. Hoe drastischer de Griekse regering bespaart, hoe minder inkomsten ze heeft. Door al die besparingen kunnen veel Grieken uiteraard minder besteden. In 2010 daalde de economische activiteit met 4,5 %, dit jaar wordt dat minstens evenveel en de vooruitzichten voor 2012 zijn somber. Dus minder geld voor de staatskas en geen afbouw van de schulden. Met een rente van meer dan 20% op langlopende rekeningen wordt die afbouw toch al moeilijk.

Toch bleef de voogdijtrojka zweren bij haar recept, Griekenland moest nog meer besparen en vooral privatiseren. Veel Grieken zien daar terecht een braderij in. Deutsche Telekom kocht 10 % van de aandelen van telecombedrijf OTE, waarvan het al de grootste aandeelhouder was, voor 390 miljoen euro, terwijl de waarde daarvan enkele maanden eerder op 740 miljoen werd geraamd. "Ge had maar eerder moeten verkopen", zei de IMF-vertegenwoordiger. Schrijnend ongelijk.

Veel Grieken zijn niet alleen boos over die opgedrongen braderij, ze zijn vooral woedend over de schrijnende ongelijkheid in de opgelegde lasten. Een loon van 1200 euro per maand acht de trojka te veel. Maar er zijn nog altijd nauwelijks belastingen voor de Griekse reders – onder de rijkste lieden op aarde en er wordt niet geraakt aan het torenhoge budget voor defensie.

Ook de beloofde strijd tegen belastingfraude blijft dode letter. Het betekent dat zeer veel Grieken geen cent belasting betalen. Dat praten ze goed met de uitleg dat Grieken sinds het Ottomaanse Rijk elke overheid wantrouwen. Maar dat is wel bijna twee eeuwen geleden. De Griekse overheid heeft wel nagelaten moderne belastingdiensten uit te bouwen, wat erg is voor al wie van een loon moet rondkomen, want die hebben het heel wat moeilijker om te frauderen – cfr. de toestand in België onder minister Reynders. Toch zijn het weer die categorieën die het ergst te lijden krijgen van de "saneringen". Kerk en staat

Woede is er ook over het feit dat de overheid de Grieks-Orthodoxe kerk met haar enorme bezittingen ongemoeid laat. De kerk werd bij voorbeeld vrijgesteld van de nieuwe belasting op immobiliën die 2 miljard euro moest opbrengen. De kerkelijke instellingen genieten altijd al van een speciaal fiscaal statuut. In theorie moeten ze hun inkomsten bekendmaken, maar dat doen ze gewoon niet. Het is een taboe-onderwerp in deze EU-lidstaat waar er geen scheiding is van kerk en staat. De Grondwet is opgesteld in naam van de Heilige Ondeelbare Drievuldigheid. Het is wellicht in naam van deze Drievuldigheid dat de kerk zeer ruime privileges heeft.

Voor de trojka is die ongelijke verdeling van de lasten duidelijk geen enkel probleem. Het zijn de werkende Grieken die moeten opdraaien, belast met het odium dat zij met hun luiheid schuld hebben aan de crisis. De echte schuldigen laat de trojka ongemoeid, en dat ligt volledig in de lijn van haar neoliberale ideologie die blijft vinden dat hoe rijker de rijken zijn, des te beter voor de samenleving.

Dit artikel verscheen eerder op Uitpers, webzine voor internationale politiek